

Tabelul de divergențe
la proiectul Deciziei CMC „Cu privire la aprobarea Programului municipal de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii în
municipiul Chișinău pentru anii 2024-2030 (PMDSIMM2030)”

Nr. d/o	Punctul din Decizie/Regulament	Propuneri de modificare/completare	Autorul propunerii	Nota DGECT
1	De ordin general	În urma examinării proiectului de Program municipal, se observă că termenul de realizare a acestuia este de 7 ani (2024-2030), deși prevederile HG nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice și ordinului Cancelariei de Stat nr. 65/2021 privind Ghidul metodologic privind implementarea prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare în documentele de planificare și documentele de politici publice la nivel național, stabilesc că programul este un document de politici publice pe termen mediu (3-5 ani) , iar viziunile strategice pe termen lung se indică în strategii (6-10 ani).	Direcția generală finanțe a CMC, Avizul nr.47/01-9/654 din 23.04.2024	Se acceptă parțial. Totodată, după esența sa proiectul PMDSIMM2030 este un document de programare strategică la nivel local a unor acțiuni care urmează a fi realizate de către subdiviziunile din subordinea municipalității (PMC și CMC) cu o „Misiune strategică de Implementarea politicilor municipale în scopul creării unui climat de afaceri prielnic dezvoltării sectorului IMM, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale, în vederea încurajării dezvoltării socio-economice a municipiului Chișinău”. Acțiunile municipalității sunt îndreptate de a le atinge către anul 2030. De aceea, PMDSIMM2030 după este considerat un document strategic de nivel local privind dezvoltarea strategică a unui sector economic al municipiului Chișinău pentru o perioadă lungă de timp”. În acest context se propune a

				păstra sintagma „Program” în denumirea PMDSIMM2030.
2	La proiectul de decizie	Având în vedere prevederile ordinului ministrului finanțelor nr. 124/2023 cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, conform cărora elaborarea și prezentarea propunerilor de buget, inclusiv fundamentate pe programe și performanță, ține de competența autorităților/instituțiilor bugetare, se propune ca pct. 4 să fie expus în următoarea redacție: „Anual, în cadrul elaborării bugetului municipal Chișinău, Direcția generală economie, comerț și turism va prezenta propuneri privind necesarul de alocații bugetare conform planului de acțiuni aferent implementării Programului municipal de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii în municipiul Chișinău 2024-2030”.	Direcția generală finanțe a CMC, Avizul nr.47/01-9/654 din 23.04.2024	Se acceptă. Este modificat pct. 4 în redacția propusă, și anume: „Anual, în cadrul elaborării bugetului municipal Chișinău, Direcția generală economie, comerț și turism va prezenta propuneri privind necesarul de alocații bugetare conform planului de acțiuni aferent implementării Programului municipal de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii în municipiul Chișinău 2024-2030”.
3	La proiectul de decizie	Pct. 6 se propune să fie exclus, dat fiind faptul că, potrivit art. 3 alin. (2) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat” și, totodată, art. 3 alin. (1) din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale prevede că bugetele locale constituie elemente independente care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, precum și ale <u>Legii privind administrația publică locală</u> .	Direcția generală finanțe a CMC, Avizul nr.47/01-9/654 din 23.04.2024	Nu se acceptă. Programul propus spre aprobare este municipal. Având în vedere că UAT de nivelul I sunt parte componentă a municipiului, se recomandă, ca Consiliile locale ale UAT componente a municipiului Chișinău să-și ajusteze politicile/ programele – prezentului document
4	La proiectul de Program	Denumirea Capitolului IV „Resurse potențiale și alocate” se propune de substituit cu sintagma „Costuri de implementare a programului”.	Direcția generală finanțe a CMC, Avizul nr.47/01-9/654 din 23.04.2024.	Se acceptă.
5	La proiectul de Program	În același timp, având în vedere că deciziile bugetare anuale se aprobă în mii lei, cu o cifră după virgulă, conform prevederilor	Direcția generală finanțe a CMC,	Se acceptă.

		ordinului ministrului finanțelor nr. 124/2023 cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, se recomandă în acest sens modificarea costurilor pe tot parcursul textului și, de asemenea, în nota informativă la proiectul de decizie.	Avizul nr.47/01-9/654 din 23.04.2024.	
6	La proiectul de Program	Tot la capitolul IV, se propune ca toate costurile aferente implementării programului să fie distribuite după tipurile de surse de finanțare și obiective, divizate pe ani...	Direcția generală finanțe a CMC, Avizul nr.47/01-9/654 din 23.04.2024.	Se acceptă. Distribuirea pe tipuri, resurse și ani se va efectua în Planul de finanțare a PMDSIMM pentru perioada 2024-2026 și în Planul de finanțare a PMDSIMM 2030 pentru perioada 2027-2030.
7	La proiectul de Program	<p>În același timp, conform principiului previzibilității și sustenabilității, politica bugetar-fiscală și prognozele macrobugetare pe termen mediu, în baza cărora se fundamentează bugetele anuale, se elaborează în conformitate cu regulile bugetar-fiscale stabilite de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și se actualizează periodic pentru a asigura stabilitate macroeconomică și sustenabilitate finanțelor publice pe termen mediu și lung.</p> <p>Art. 20 alin. (1) din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, prevede că autoritățile administrației publice locale elaborează bugetele proprii conform prevederilor legale, în baza clasificății bugetare și a metodologiei bugetare aprobate de Ministerul Finanțelor. De asemenea, alin. (2) din același articol, indică că proiectul de buget local cuprinde indicatorii realizați în ultimii doi ani bugetari, rezultatele estimate pentru anul bugetar curent, propunerile de buget pentru anul viitor și estimările pentru doi ani ulteriori.</p> <p>Având în vedere că propunerile de buget se estimează pentru anul bugetar viitor și pentru doi ani ulteriori, se recomandă ca Planul de acțiuni pentru implementarea programului să fie elaborat pentru 3 ani.</p> <p>Respectiv, denumirea „Planul Complex de acțiuni privind realizarea Programului pentru anii 2023-2030” (anexa nr. 1 la Program), se recomandă să fie înlocuită cu textul: „Planul de acțiuni pe anii 2024-</p>	Direcția generală finanțe a CMC, Avizul nr.47/01-9/654 din 23.04.2024.	Se acceptă. Vezi comentariul precedent
				Nu se acceptă. „Planul Complex de acțiuni privind realizarea Programului

		2026 privind implementarea Programului municipal de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii în municipiul Chișinău pentru anii 2024-2030” și să fie completat după modelul din anexa atașată la prezenta.		pentru anii 2024-2030” (anexa nr. 1 la Program) este întocmit reieșind din prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 386 din 17.06.2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice (<i>aplicabilă pentru instituțiile publice centrale</i>).
8	La proiectul de Program	Totodată, în anul 2026 urmează a fi estimate costuri pentru planul de acțiuni pe perioada 2027-2030 de implementare a prezentului program municipal.	Direcția generală finanțe a CMC, Avizul nr.47/01-9/654 din 23.04.2024.	Se ia act. Această acțiune este prevăzută în PMDSIMM2030 în „Capitolul VII. Monitorizare și evaluare”
9	La proiectul de Program	De asemenea, nu sunt clare elaborările Capitolului IV: RESURSE POTENȚIALE ȘI ALOCATE (pag. 385), SUBANEXA I: PLANUL TENTATIV COMPLEX DE ACȚIUNI AL PMC/CMC PENTRU ANII 2024-2030 (pag. 398), precum și SUBANEXA II BUGETUL TENTATIV AL PLANULUI COMPLEX DE ACȚIUNI 2024-2030 (pag. 412), deși, conform actelor normative și ghidului metodologic aferent elaborării documentelor de politici publice, programul este constituit din două părți: partea descriptivă și partea operațională - planul de acțiuni. Respectiv, informațiile pe partea de buget și planul de acțiuni aferent implementării programului municipal deja se regăsesc în capitolul IV și anexa I la proiectul de program.	Direcția generală finanțe a CMC, Avizul nr.47/01-9/654 din 23.04.2024.	Nu se acceptă. Anexa nr. II „ANALIZA STRATEGICĂ A SECTORULUI IMM DIN MUNICIPIUL CHIȘINĂU” este un document elaborat de consultanți, în baza căruia, ulterior, a fost formulat textul proiectului PMDSIMM2030, prezentat în anexa nr. I la proiectul de decizie CMC. Anexa nr. II reprezintă analiza desfășurată a sectorului, unde este descris arborele problemei și constituie temei pentru recomandările formulate prin PMDSIMM2030.
10	La proiectul de Program	1) în proiectul programului municipal de dezvoltare a sectorului IMM în municipiul Chișinău pentru anii 2024-2030, Capitolul VII. Monitorizare și evaluare (Tabel 9) și Anexa I: Planul complex de acțiuni privind realizarea programului pentru anii 2023-2030,	Aviz ASEM nr. 02/593 din 02.05.2024	Se acceptă parțial. HG 386/2020 direct identifică noțiunea „Planul de acțiuni, ca parte componentă a

		<p>lipsesc indicatorii de rezultat (outcome) și indicatori de impact. Conform Hotărârii Guvernului cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice Nr. 386 din 17-06-2020, precum și „Ghidului metodologic privind integrarea prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare în documentele de planificare și documentele de politici publice la nivel național" (Guvernul RM, 2021):</p> <p><i>indicatori de impact</i> -utilizate în documentele de planificare și documentele de politici publice, măsoară efectul unei politici publice asupra bunăstării societății în ansamblu sau a unei părți a societății; (exemple: Formarea brută de capital fix/PIB, %; Exporturi de bunuri, milioane dolari SUA (volumul sau rata de creștere); Rata de ocupare a forței de muncă, % Rata șomajului, %; etc.)</p> <p><i>indicatori de rezultat al politicii publice (outcome)</i> - utilizați în documentele de planificare și documentele de politici publice, măsoară rezultatele directe ale unui set de activități și acțiuni asupra dezvoltării sau schimbărilor țintite privind oamenii, agenții economici, instituțiile etc., reflectând modificările de comportament, competențe, abilități sau performanță. Exemple de indicatori outcome pot fi: numărul de IMM în municipiul Chișinău; numărul de IMM în municipiul Chișinău care au primit profit; veniturile din vânzări a IMM din municipiul Chișinău (volumul sau rata de creștere), creșterea ratei investițiilor; etc.</p>		<p>programului”, precum și identifică clar structură lui - PMDSIM2030 este elaborat în conformitate cu prevederile acestei HG.</p> <p>Menționăm că indicatorii de impact sunt greu de determinat și de raportat pentru politicile regionale, din motivul că BNS publică datele statistice pe indicatori economici pe raioane/municipii/orașe/localități (inclusiv pe municipiul Chișinău) o dată în 3-5 ani, ceea ce face practic imposibil monitorizarea evoluției indicatorilor de rezultat (outcome) și indicatori de impact la nivel local, despre care se spune în avizul ASEM.</p> <p>De aceea, în Tabelul nr. 9, precum și în Planul de acțiuni privind realizarea PMDSIMM2030 sunt formulați indicatori de impact și rezultat la nivel local ușor măsurabil și identificabili.</p>
11	La proiectul de Program	<p>2) Respectiv, la acțiunea 1.6 (pag.54), recomandăm clarificarea și specificarea indicatorilor sociologici care vor fi măsurați pentru a asigura o evaluare completă și detaliată a progresului. Este esențial să fie identificați și cuantificați acești indicatori pentru a furniza date relevante și obiective în ceea ce privește impactul acțiunilor propuse.</p>	Aviz ASEM nr. 02/593 din 02.05.2024	Se ia act.
12	La proiectul de Program	<p>3) Recomandăm o revizuire a formulării indicatorilor și a valorilor planificate pentru a le face mai clare și mai cuantificabile, De multe ori, indicatorii sunt enunțați în mod vag sau nu sunt exprimați în termeni cantitativi, ceea ce poate îngreuna evaluarea și</p>	Aviz ASEM nr. 02/593 din 02.05.2024	Se ia act.

		monitorizarea progresului. Spre exemplu, la acțiunea 2.1, propunem să se formuleze indicatorul ("Integrarea celor 4 tipuri de competențe antreprenoriale într-un sistem de coerent, structurat care să reflecte cât mai exact conceptul de cultură antreprenorială aprobat") într-un mod mai precis.		
13	La proiectul de Program	4) Pentru acțiunea 2.1, care vizează elaborarea unui sistem de competențe antreprenoriale, recomandăm adăugarea unor competențe specifice care vizează depășirea eșecului în afaceri. Aceste competențe sunt vitale pentru antreprenori și pot include abilități precum reziliența, gestionarea riscului, adaptabilitatea și învățarea din eșecuri. Integrarea acestor competențe în sistemul propus va completa și va întări capacitatea antreprenorilor de a gestiona și de a depăși provocările și eșecurile în cadrul afacerilor lor.	Aviz ASEM nr. 02/593 din 02.05.2024	Se ia act. Pentru programele de învățământ academic, predate de instituții specializate de învățământ, aceste prevederi sunt pertinente, iar pentru elaborarea unor asemenea cursuri de instruire antreprenoriale pentru max. 72 ore academice, precum și sponsorizate din PMDSIMM2030, se va examina suplimentar la planificarea acțiunilor respective).
14	La proiectul de Program	în cap. III.3. "Obiectivele strategice și obiectivele specifice" recomandăm revizuirea obiectivelor specifice C1 și C2, care sunt formulate mai degrabă ca acțiuni și inițiative. Propunem următoarea reformulare a acestora ca obiective strategice specifice, accentuând scopul și rezultatul final dorit: <i>"Obiectiv specific C1: Sprijinirea dezvoltării antreprenoriale și inovării prin crearea și consolidarea infrastructurii de suport, inclusiv incubatoare, hub-uri și acceleratoare municipale, pentru a facilita inițierea și dezvoltarea afacerilor locale.</i> <i>Obiectiv specific C2: Stimularea creșterii economice și diversificarea industriei locale prin dezvoltarea Parcurilor municipale industriale, IT și de Cercetare-Dezvoltare ('R&D Park'), care să servească drept catalizatori pentru expansiunea și maturizarea întreprinderilor din domeniile tehnologic și de cercetare."</i>	Aviz Camerei de Comerț și Industrie nr. 389-15/17 din 05.05.2024	Se acceptă.
15	Cu referire la Anexa I: Planul complex de acțiuni privind realizarea	Acțiunea 7.1 pierde relevanța prin prisma faptului că sectorul asociativ este consolidat de mai mulți ani și a beneficiat de suport substanțial pentru dezvoltarea capacităților din partea donatorilor. Astfel, partenerii de dezvoltare precum UNDP, USAID, Agenția de	Aviz Camerei de Comerț și Industrie nr. 389-15/17 din	Se ia act Nivelul de dezvoltare a dialogului public-privat existent la nivel de țară/regiune/localitate

	Programului pentru anii 2023-2030 intervenim cu următoarele propuneri:	Dezvoltare Elvețiană (proiectul OPTIM) UE, FEE, au finanțat proiecte multiple dedicate sporirii capacităților de lobby și advocacy a asociațiilor de susținere a mediului de afaceri și celor profesioniste/ramurale. Totodată, este esențial să se recunoască că asociațiile sectoriale existente, cum ar fi cele din domeniile laptelui și fructelor, etc. au beneficiat de suport și dispun de personal calificat și bine instruit, fapt care reduce semnificativ șansele creării noilor asociații. Respectiv, este binevenită excluderea acestei acțiuni ca fiind neactuală în condițiile reale. Mai mult, Camera de Comerț și Industrie a RM deține deja platforme de dialog public-privat la nivel național și regional, cu reglementări de activitate și programe elaborate (http://chamber.md/sistemul-camerai/comitete-sectoriale/ , și filiale https://cahul.chamber.md/despre-platforma-de-dialog-public-privat/ ; https://unggheni.chamber.md/despre-platforma-de-dialog-public-privat/), care reprezintă un instrument eficient de facilitare a dialogului, de consultare cu mediul de afaceri a proiectelor de acte normative, politici de dezvoltare a sectoarelor economiei naționale și de dezbateră a altor subiecte de interes deosebit pentru sectorul privat la nivel local, ceea ce face irelevantă crearea unei metodologii noi. Respectiv, propunem excluderea acțiunii și valorificarea platformelor și instrumentelor existente, funcționale care și-au demonstrat eficiența în timp.	05.05.2024	poate fi îmbunătățit considerabil prin aplicarea în masa (<i>nu doar la nivelul unor companii medii sau mari și asociații selectate de donatorii externi</i>) pentru toate categoriile de IMM din municipiul Chișinău a metodologiilor deja existente, sau chiar îmbunătățirea celor existente. Totodată, municipalitatea în comun cu CCI, în baza Acordului de colaborare între CCI și PMC, semnat la 13.02.2020, vor examina posibilitatea elaborării/dezvoltării metodelor de reprezentare și de promovare a intereselor comune și a celor colective ale IMM-urilor din municipiul Chișinău în baza platformei de dialog public-privat deținute de CCI (<i>ca o opțiune deja existentă care poate fi dezvoltată și pentru municipiul Chișinău</i>).
16	Cu referire la Anexa I: Planul complex de acțiuni privind realizarea Programului pentru anii 2023-2030 intervenim cu următoarele propuneri:	În acțiunea 7.2 la rubrica "Instituția Responsabilă" propunem ca în baza Acordului de colaborare semnat între instituțiile noastre, CCI a RM să fie desemnată drept partener principal în elaborarea campaniei model de conștientizare a necesității și beneficiilor asocierii în vederea reprezentării și promovării intereselor lor corporative și sociale. Aceasta va asigura ca expertiza și resursele CCI a RM să fie utilizate eficient pentru a maximiza impactul campaniei.	Aviz Camerei de Comerț și Industrie nr. 389-15/17 din 05.05.2024	Se ia act. În Planul de acțiuni sunt incluse subdiviziunile structurale ale APL. Selectarea prestatorului serviciilor de conștientizare prevăzute de prezentul punct va fi efectuată în baza de concurs sau conform Acordurilor de cooperare interinstituțională existente.
17	Cu referire la Anexa	Totodată, având în vedere că numeroși donatori și parteneri de	Aviz Camerei de	Se acceptă parțial.

	I: Planul complex de acțiuni privind realizarea Programului pentru anii 2023-2030 intervenim cu următoarele propuneri:	dezvoltare deja au organizat instruirii și au finanțat asociațiile pentru dezvoltarea capacităților acestora de lobby, advocacy etc., recomandăm reformularea acțiunii 7.3 pentru a aborda nevoi complementare sau insuficient explorate până acum și anume: <i>”Lansarea unor programe de mentorat, prin conectarea afacerilor mai experimentate cu cele noi în domenii specifice”</i> .	Comerț și Industrie nr. 389-15/17 din 05.05.2024	Se propune completarea punctului 7.3. cu sintagma nominalizată în avizul CCI. Astfel, pct. 7.3. va avea următorul conținut: „7.3. Proiectarea, organizarea și desfășurarea cursurilor de instruire pentru IMM-uri de categorii omogene din municipiul Chișinău privind implementarea unui set de mecanisme unificate de creare și organizare a proceselor de lucru a asociațiilor de IMM-uri pentru asigurarea reprezentării și promovării intereselor lor corporative și sociale comune și colective, inclusiv prin lansarea unor programe de mentorat, prin conectarea afacerilor mai experimentate cu cele noi în domenii specifice .
18	Cu referire la Anexa I: Planul complex de acțiuni privind realizarea Programului pentru anii 2023-2030 intervenim cu următoarele propuneri:	Recomandăm clarificarea și detalierea acțiunii 8.2 pentru a asigura o mai bună înțelegere și aplicabilitate a obiectivelor propuse.	Aviz Camerei de Comerț și Industrie nr. 389-15/17 din 05.05.2024	Se ia act. Detalierea activităților, sarcinilor și obiectivelor se va efectua la etapa de contractare a serviciilor
19	Cu referire la Anexa I: Planul complex de acțiuni privind realizarea Programului pentru anii 2023-2030	în temeiul Acordului de colaborare între instituțiile noastre, propunem completarea obiectivului specific D2 cu două acțiuni noi (tabelul 1): • 8.5 <i>”Dezvoltarea Registrului Comercial Municipal al Întreprinderilor Mici și Mijlocii (IMM) pe platforma Registrului CCI a RM”, administrat de CCI a RM, cu</i>	Aviz Camerei de Comerț și Industrie nr. 389-15/17 din 05.05.2024	Se ia act. Considerăm că ambele propuneri sunt relevante, însă trebuie dezvoltate în cadrul unor documente de politici separate. În cazul Registrului comercial

<p>intervenim următoarele propuneri:</p>	<p>cu</p> <p>identificarea partenerilor de dezvoltare în vederea finanțării. Acest instrument va oferi o bază de date centralizată și accesibilă cu informații detaliate despre IMM-uri, facilitând accesul la date esențiale pentru diverse părți interesate, inclusiv administrației publice locale, investitori, și alte IMM-uri. În prezent, CCI a RM este deținător și gestionează Registrul Membrilor - un instrument online ce permite stabilirea de noi parteneriate, pentru cooperare și investiții, o sursă de informație importantă pentru toate întreprinderile moldovenești și străine care au nevoie de furnizori de bunuri și servicii în Republica Moldova; companii străine care caută parteneri de încredere pentru a intra pe piața Republicii Moldova; investitori străini care consideră Republica Moldova drept o platformă pentru noi investiții. Registrul a fost digitalizat și promovat cu suportul financiar al Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) în cadrul Proiectului “Optim – Oportunități prin Tehnologii și Inovație în Moldova”, realizat de Helvetas Swiss Intercooperation în parteneriat cu Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova.</p> <p>Registrul membrilor CCI a RM cuprinde peste 1100 de întreprinderi din Republica Moldova – membre ale Camerei din diverse sectoare ale economiei, din toate regiunile țării, de diverse dimensiuni și forme de proprietate. Accesând linkul: www.membrii.chamber.md și utilizarea motorului de căutare este posibil de selectat categoria de bunuri sau servicii. Totodată, această bază de date va putea fi dezvoltată și completată cu date despre toate companiile din RM și să devină un instrument foarte util și eficient în vederea identificării producătorilor, evaluării potențialului de producere și export, promovării produselor autohtone și atragerii investițiilor în economia municipiului.</p> <p>Registrul comerțului este recunoscut ca o bună practică și instrument eficient în numeroase state europene. Cu aportul bugetului municipal și a partenerilor internaționali, acest registru poate fi extins și îmbunătățit pentru a răspunde mai bine nevoilor economice și investiționale ale mediului de afaceri din municipiu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 8.6. ”Elaborarea strategiei de specializare inteligentă a 	<p>Municipal luându-se în considerație Rețeaua de comerț a orașului Chișinău și prevederile Strategiei de dezvoltare a comerțului.</p> <p>În cazul Strategiei de specializare inteligentă, documentul urmează să conțină mai multe domenii și să nu se limiteze doar la sectorul IMM sau domeniul comerțului.</p>
--	---	---

		<p><i>municipiului "Smart Chișinău 2030"</i> (acțiune importantă în contextul obținerii de către Republica Moldova a statutului de țară candidată la aderarea la Uniunea Europeană), cu identificarea partenerilor de dezvoltare în vederea finanțării, și disponibilitatea CCI a RM de a participa activ la toate etapele elaborării acesteia. În perioadă actuală de programare a Uniunii Europene (2021-2027) se așteaptă ca specializarea inteligentă să joace un rol major în dezvoltarea regională și coeziune în general, dar și în realizarea dezideratului unei Europe mai inteligente. În acest sens, Strategiile regionale integrate privind specializarea inteligentă (S3) oferă un răspuns la provocările complexe în materie de dezvoltare, prin adaptarea politicii la contextul teritorial și, respectiv, sprijină crearea locurilor noi de muncă și dezvoltarea economică bazată pe inovare și cunoaștere.</p> <p>Existența unei strategii de specializare inteligentă reprezintă o condiție obligatorie pentru ca țările membre UE să obțină fonduri structurale, de aceea, la moment, în cele 27 de state membre ale UE se află în proces de implementare, la nivel național și regional, peste 190 de strategii de specializare inteligentă. Strategiile de specializare inteligentă, spre deosebire de strategiile tradiționale de inovare sunt elaborate și puse în aplicare în cadrul unui proces dinamic de "Descoperire Antreprenorială", - un proces bazat pe dovezi, participativ și iterativ (repetat periodic) de identificare/actualizare, la nivel național și regional, a domeniilor cheie de competitivitate, care urmează a fi susținute financiar, în special prin programe de sprijin pentru inovare. În Republica Moldova la moment la etapa de aprobare este Programul Național S3 https://cancelaria.gov.md/ro/content/pentru-aprobarea-programului-national-de-specializare-inteligenta-al-republicii-moldova, iar regiunile de dezvoltare au elaborat studii relevante și planuri de acțiuni pentru specializarea inteligentă http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=379&id=4480&t=Planuri-rapoarte-i-publicatii/Publicatii/Studiul-de-specializare-inteligenta-pentru-Regiunea-de-Dezvoltare-Nord-a-Republicii-Moldova/.</p>		
20	Cu referire la Anexa I: Planul complex de	Recomandăm revizuirea conceptuală a acțiunii 8.2 pentru a asigura o mai bună înțelegere a conținutului acestuia și aplicabilitate a	Aviz Camerei de Comerț și	Se acceptă.

	acțiuni privind realizarea Programului pentru anii 2023-2030 intervenim cu următoarele propuneri:	obiectivului D2.	Industrie nr. 389-15/17 din 05.05.2024	
21	Cu referire la Anexa I: Planul complex de acțiuni privind realizarea Programului pentru anii 2023-2030 intervenim cu următoarele propuneri:	În acțiunea 9.1 la rubrica "Instituția Responsabilă" propunem ca CCI a RM să fie desemnată drept partener principal prin prisma propunerilor la acțiunile 7.2.	Aviz Camerei de Comerț și Industrie nr. 389-15/17 din 05.05.2024	Se ia act. În Planul de acțiuni sunt incluse subdiviziunile structurale ale APL. Selectarea prestatorului serviciilor de conștientizare prevăzute de prezentul punct va fi efectuată în baza de concurs sau conform Acordurilor de cooperare interinstituțională existente.
22	Cu referire la Anexa I: Planul complex de acțiuni privind realizarea Programului pentru anii 2023-2030 intervenim cu următoarele propuneri:	Propunem excluderea acțiunii 9.2 , care dublează acțiunile 7.1 (propusă spre excludere ca fiind neactuală în condițiile reale) și 7.3.	Aviz Camerei de Comerț și Industrie nr. 389-15/17 din 05.05.2024	Nu se acceptă. Vezi argumentarea din pct. 15 și pct. 17
23	Cu referire la Anexa I: Planul complex de acțiuni privind realizarea Programului pentru anii 2023-2030 intervenim cu următoarele propuneri:	Totodată, în contextul necesității îmbunătățirii dialogului între IMM-uri și APL, propunem completarea obiectivului specific D3 cu o acțiune nouă (tabelul 2): " <i>Dezvoltarea Sistemului informațional de monitorizare și evaluare a activității de dialog public-privat implicit prin crearea platformei web de cercetare a opiniilor/feedback-ului mediului de afaceri</i> ", care poate fi administrat de CCI a RM, cu identificarea partenerilor de dezvoltare în vederea finanțării. Acest instrument pe platforma CCI a RM destinată colectării, sistematizării și gestionării problemelor întâmpinate de sectorul	Aviz Camerei de Comerț și Industrie nr. 389-15/17 din 05.05.2024	Se ia act. Această activitate ține de activitățile realizate de Camera de Comerț și Industrie. De aceea, PMC poate: (i) susține această inițiativă a CCI (fără a avea angajamente financiare de dezvoltare a softului), (ii) accepta participarea în calitate de

		IMM va facilita comunicarea eficientă și va permite abordarea proactivă a provocărilor comune.		„utilizator” la această platformă, precum și (iii) să utilizeze informația respectivă în cadrul elaborării politicilor locale din domeniu în baza Acordului de colaborare între CCI și PMC din 13.02.2020.
--	--	--	--	--

Roman VITIUC
Șef al Direcției generale